

Sygn. akt I ACa 1318/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 marca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Hanna Rojewska

Sędziowie: SA Dorota Ochalska - Gola (spr.)

SO del. Jolanta Borkowska

Protokolant: Agnieszka Kralczyńska

po rozpoznaniu w dniu 4 marca 2015 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.

przeciwko **K. P. (1) i C. P. (1)**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 23 kwietnia 2014 r., sygn. akt I C 1858/13

1. oddala apelację;
2. nie obciąża pozwanych kosztami postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 1318/14

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 12 czerwca 2013 r. powód – (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. wniosła o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i zasądzenie w nim solidarnie od pozwanych K. P. (1) i C. P. (1) kwoty 287.474,23 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 28 maja 2013 r. oraz kosztów postępowania. Powodowa Spółka powołała się na weksel gwarancyjny in blanco wystawiony przez obie pozwane, który wierzyciel uzupełnił na kwotę wyższą niż dochodzona. Powód wskazał także, jakie należności składają się na dochodzoną pozwem sumę wekslową, załączając do pozwu dokumenty w postaci umowy zawartej z pozwaną K. P. (1), aneksu do tej umowy, deklaracji wekslowej oraz faktur z tytułu sprzedaży 741 sztuk prosiąt oraz paszy.

Nakazem zapłaty z dnia 27 czerwca 2013 wydanym w postępowaniu nakazowym Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie sygn. akt I Nc 300/13 orzekł, że pozwane K. P. (1) i C. P. (1) powinny zapłacić solidarnie z weksla na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. kwotę 287.474,23 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 28 maja 2013 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 10.811 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu, albo wnieść w tym terminie do sądu zarzuty.

W zarzutach złożonych od powyższego nakazu zapłaty obie pozwane domagały się jego uchylenia i oddalenia powództwa. Powołały się na zarzut uzupełnienia weksla niezgodnie z porozumieniem wekslowym, które w ich ocenie nie obejmowało wierzytelności z tytułu sprzedaży prosiąt. Dodatkowo wskazywały na wady sprzedanych prosiąt.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Łodzi I Wydział Cywilny utrzymał w całości w mocy nakaz zapłaty tego Sądu z dnia 27 czerwca 2013 r. w sprawie sygn. akt I Nc 300/13.

Powyższe orzeczenia Sąd pierwszej instancji oparł na następujących ustaleniach faktycznych, które Sąd Apelacyjny w pełni akceptuje i przyjmuje za własne:

W dniu 12 grudnia 2012 r. została zawarta umowa nr (...), pomiędzy (...) Spółką z o.o. w Ł. jako dostawcą i K. P. (1) jako odbiorcą. Na mocy umowy dostawca zobowiązał się sprzedać a odbiorca kupić produkty paszowe. Termin płatności za dostarczoną paszę strony ustaliły na 120 dni licząc od daty faktury VAT. Odroczone płatność za paszę miała być zabezpieczona wekslem in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Tego samego dnia został zawarty aneks do wskazanej umowy. Na mocy aneksu powód zobowiązał się sprzedać pozwanej K. P. (1) 740 sztuk prosiąt zakupionych uprzednio od wskazanego przez pozwaną dostawcy. W pkt. 7 umowy strony ustaliły, że sprzedawca nie ponosi odpowiedzialności za jakość oraz stan zdrowia prosiąt. Celem zabezpieczenia wierzytelności sprzedawcy z tytułu umowy oraz aneksu wraz z odsetkami za opóźnienie w zapłacie oraz kosztami sprzedawcy poniesionymi w celu dochodzenia, zabezpieczenia lub zaspokojenia wierzytelności kupująca przeniosła na sprzedawcę własność prosiąt z zastrzeżeniem warunku, że jeżeli wierzytelność zostanie spłacona w terminach płatności wynikających z faktur VAT, kupująca stanie się z powrotem właścicielem prosiąt bez potrzeby sporządzania odrębnej umowy. Zgodnie z pkt. 12 aneksu w przypadku sprzeczności pomiędzy postanowieniami umowy i załącznika wiążąca dla stron jest treść załącznika. Zgodnie z pkt. 13 aneksu w sprawach nieuregulowanych załącznikiem zastosowanie ma umowa.

Pozwane C. P. (1) i K. P. (1) wystawiły na rzecz (...) spółki z o.o. w Ł. weksel in blanco. Weksel ten został uzupełniony przez stronę powodową na kwotę 642.474,23 złotych i opatrzony datą płatności 27 maja 2013 r.

Pozwane podpisały ponadto deklarację wekslową, z której wynikało, że w przypadku nie wywiązania się z obowiązku terminowej zapłaty określonych na podstawie dokumentów sprzedaży sum pieniężnych firma (...) sp. z o.o. ma prawo w każdym czasie wypełnić weksel na sumę odpowiadającą zadłużeniu wraz z odsetkami i wszelkimi dodatkowymi kosztami, opatrzyć go datą płatności, wpisać klauzulę „bez protestu” oraz uzupełnić wszystkimi brakującymi elementami i przedstawić do zapłaty.

W dniu 13 grudnia 2012 r. powód sprzedał pozwanej K. P. (1) 741 sztuk warchlaków za kwotę 242.916,99 złotych. Termin płatności oznaczono na 12 kwietnia 2013 r. Warchlaki zostały dostarczone pozwanej przez firmę (...) K. P. (2)

W dniu 20 marca 2013 r. pozwana K. P. (1) zapłaciła powodowi kwotę 7.916,99 złotych tytułem zaliczki za warchlaki do faktury VAT z dnia 13 grudnia 2012 r.

W dniu 6 marca 2013 r. powód sprzedał pozwanej K. P. (1) paszę za kwotę 30.341,33 złotych. Termin płatności oznaczono na dzień 27 kwietnia 2013 r.

W dniu 20 marca 2013 r. powód sprzedał pozwanej K. P. (1) paszę za kwotę 17.968,39 złotych. Termin płatności oznaczono na dzień 27 kwietnia 2013 r.

Pozwana K. P. (1) sprzedała prosiaki będące przedmiotem aneksu do umowy pozwanej C. P. (1).

W dniu 15 maja 2013 r. powód zawiadomił pozwane o wypełnieniu weksla in blanco oraz wezwał je do zapłaty.

W świetle powyższych okoliczności Sąd pierwszej instancji wskazał, że podstawę faktyczną i prawną roszczenia strony powodowej stanowią umowa dostawy paszy (art. 605 k.c.) i aneks do umowy dotyczący sprzedaży warchlaków (art. 535 k.c.) oraz wystawiony przez pozwane weksel własny własny in blanco (art. 101 ustawy prawo wekslowe).

Zdaniem Sądu Okręgowego powyższa umowa i aneks oraz załączone dokumenty w postaci faktur jednoznacznie wskazują na istnienie zobowiązania pozwanej K. P. (1), zabezpieczonego wekslem wystawionym przez obydwie pozwane. Pozwane nie negowały faktu sprzedaży paszy oraz warchlaków.

Sąd pierwszej instancji podkreślił, że odpowiedzialność pozwanej C. P. (1) wynika z samego faktu wystawienia weksla in blanco. C. P. (1), mimo iż nie była stroną umowy i aneksu, podpisała weksel in blanco jako współwystawca i wręczyła go powodce, podpisała również załączone do pozwu porozumienie wekslowe. Pozwana jest więc dłużnikiem wekslowym. W okolicznościach sporu istniał tzw. stosunek podstawowy kreujący roszczenia, dla zabezpieczenia których pozwana C. P. (1) zaciągnęła zobowiązanie wekslowe, tyle tylko, że stosunek ten łączył remitenta (powoda) nie z C. P. (1) a z K. P. (1). Pozwane pozostają zatem dłużnikami powoda z różnych tytułów prawnych, przy czym pozwana C. P. (1) - wyłącznie z tytułu zobowiązania wekslowego.

Sąd Okręgowy uznał za pozbawione racji twierdzenia pozwanych dotyczące wypełnienia weksla niezgodnie z zawartym porozumieniem. Poddał wykładni treść deklaracji wekslowej i wskazał, że nie odnosi się ona jedynie do uprawnienia powodowej Spółki do wypełnienia weksla w przypadku braku płatności za paszę na podstawie umowy nr (...). Deklaracja wekslowa upoważnia powodową Spółkę do wypełnienia weksla w razie „nie wywiązania się z obowiązku terminowej zapłaty określonych na podstawie dokumentów sprzedaży sum pieniężnych” Niewątpliwie takimi dokumentami sprzedaży są faktury przedstawione przez powodkę, dotyczące zapłaty za paszę oraz dostarczone pozwanej K. P. (1) warchlaki. W ocenie Sądu pierwszej instancji, niesłuszny jest zarzut pozwanych, że aneks do umowy z dnia 12 grudnia 2012 r. nie zawiera jakichkolwiek odesłań do pierwotnej umowy w zakresie zabezpieczenia odroczonej płatności za sprzedane prosięta. Zgodnie z pkt. 13 aneksu, w sprawach nieuregulowanych nim zastosowanie ma umowa. Ustanowienie w aneksie zabezpieczenia wierzytelności o zapłatę ceny za prosięta przez przewłaszczenie towaru nie oznacza rezygnacji z dodatkowej formy zabezpieczenia w postaci weksla in blanco. Wbrew argumentom pozwanych, nie było konieczne, aby w aneksie znalazło się odrębne odniesienie do formy zabezpieczenia w postaci weksla. Treść umowy i aneksu oraz okoliczności ich zawarcia (jednoczesność zawarcia umowy i aneksu) wskazują, że intencją stron było zabezpieczenie całej transakcji objętej umową i aneksem jednym wekslem. Nie ma w tym zakresie zastosowania pkt. 12 aneksu, dotyczący sprzeczności pomiędzy umową a aneksem. Zabezpieczenia w postaci przewłaszczenia i weksla nie wykluczają się bowiem wzajemnie, a przeciwnie - uzupełniają. Zdaniem Sądu Okręgowego, powodowa Spółka ma w tej sytuacji możliwość dochodzenia roszczeń również z tytułu sprzedaży warchlaków na podstawie wystawionego weksla in blanco. Sąd pierwszej instancji wskazał dodatkowo, że pozwana K. P. (1) nie wywiązała się z umowy przewłaszczenia, ponieważ, jak wynika z twierdzeń samych pozwanych, sprzedała prosiaki, nie będące jej własnością, pozwanej C. P. (1).

W ocenie Sądu pierwszej instancji kwestie dotyczące jakości i stanu zdrowia sprzedanych pozwanej K. P. (1) warchlaków pozostają obojętne dla rozstrzygnięcia sprawy, a to wobec wyraźnej regulacji z pkt. 7 i 8 aneksu do umowy z dnia 12 grudnia 2012 r., w której strony wyłączyły odpowiedzialność sprzedawcy z tytułu rękojmi za wady rzeczy sprzedanej, kierując roszczenia kupującego z tytułu jakości oraz stanu zdrowia prosiąt bezpośrednio do dostawcy tj. firmy (...) K. P. (2). Tego rodzaju umowne wyłączenie odpowiedzialności sprzedawcy z tytułu rękojmi było dopuszczalne w świetle przepisu art. 558 § 1 k.c., bowiem umowa była zawierana z K. P. (1), jako przedsiębiorcą. Pozwana podpisując aneks do umowy musiała mieć świadomość tego, iż powodowa Spółka nie jest odpowiedzialna za stan prosiąt. Z tych względów Sąd Okręgowy oddalił wnioski dowodowe stron zgłoszone na okoliczność stanu zdrowia i jakości sprzedanych prosiąt.

W dalszych rozważaniach Sąd pierwszej instancji zaznaczył, że pozwane nie wykazały aby wpłaty, których potwierdzenia przedstawiły w toku sporu, dotyczyły faktur objętych niniejszym pozwem. Nie wynika to z poleceń przelewu, w których tytułach znajdują się inne numery faktur. Ponadto, pozwane ostatecznie nie kwestionowały

wysokości należności, przyznając, że pozwana K. P. (1) nie zapłaciła na rzecz powoda kwoty 48.309,72 złotych z tytułu sprzedanych produktów paszowych.

Określając wysokość roszczenia Sąd Okręgowy wskazał, że powód sprzedał pozwanej paszę za kwotę 48.309,72 złotych oraz warchlaki za kwotę 242.916,99 złotych – łącznie 291.226,71 złotych. Pozwana zapłaciła jedynie 7.916,99 złotych tytułem zaliczki na poczet ceny za sprzedaż warchlaków, co ostatecznym rozrachunku daje kwotę dochodzoną przez powoda jako należność główną. Do należności tej powód doliczył odsetki ustawowe za opóźnienie naliczone za okres od dnia wymagalności roszczeń (27 kwietnia 2013 r. w przypadku faktur za paszę i 12 kwietnia 2013 r. w przypadku faktury za warchlaki) do dnia 27 maja 2013 r. w kwocie 4.164,51 złotych.

Wobec powyższego Sąd pierwszej instancji działając na podstawie art. 496 k.p.c. utrzymał w całości w mocy nakaz zapłaty wydany w dniu 27 czerwca 2013 r.

Apelacje od powyższego wyroku wniosły obie pozwane, zaskarżając go w całości i formułując pod adresem zaskarżonego orzeczenia jednobrzmiące zarzuty:

1. naruszenia przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

a) art. 10 ustawy - Prawo wekslowe z dnia 28 kwietnia 1936 r. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że roszczenie powódki zasługiwało na uwzględnienie na postawie stosunku wekslowego w sytuacji, gdy weksel został wypełniony niezgodnie z deklaracją wekslową,

b) art. 65 § 2 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że w niniejszej sprawie nic było, aby w aneksie znalazło się odrębne odniesienie do formy zabezpieczenia w postaci weksla.

2. naruszenie przepisów prawa procesowego mającego istotny wpływ na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego polegającej na uznaniu, iż treść umowy i aneksu oraz okoliczności ich zawarcia (jednoczesność zawarcia umowy i aneksu) wskazują, że intencją stron było zabezpieczenie całej transakcji objętej umową i aneksem jednym wekslem i tym samym uznanie, iż powodowa spółka ma możliwość dochodzenia roszczeń również z tytułu sprzedaży warchlaków na podstawie wystawionego weksla in blanco;

3. sprzeczność dokonanych ustaleń z zebrany w sprawie materiałem dowodowym poprzez:

c) uznanie, iż kwestie dotyczące jakości i stanu zdrowia sprzedanych pozwanej K. P. (3) warchlaków pozostają obojętne dla rozstrzygnięcia sprawy, podczas gdy okoliczności te niewątpliwie przemawiają za uznaniem, iż powódka nie wywiązała się z ciężących na niej obowiązków wynikających z umowy, a co za tym idzie domaganie się sformułowanego przez nią w treści pozwu żądania pozostaje bezzasadne na gruncie niniejszej sprawy,

d) uznanie, iż C. P. (1) pozostaje dłużnikiem wekslowym, albowiem zaciągnęła zobowiązanie wekslowe, tyle tylko, że stosunek ten łączył remitenta (powoda) nie z C. P. (1) a z K. P. (1), podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy w jednoznaczny sposób wyklucza odpowiedzialność pozwanej C. P. (2) za zobowiązania pozwanej K. P. (1), albowiem brak jest jakiegokolwiek podstawy prawnej dla przyjęcia jej odpowiedzialności względem powódki.

W następstwie powyższych zarzutów skarżące wniosły o zmianę zaskarżonego wyroku Sądu pierwszej instancji i uchylenie nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Okręgowy w Łodzi I Wydział Cywilny w dniu 27 czerwca 2013 r. w sprawie o sygn. akt I Nc 300/13 w całości oraz oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki solidarnie na rzecz pozwanych kosztów procesu z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie, w przypadku nieuwzględnienia tego żądania - o uchylenie orzeczenia w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji z pozostawieniem temu Sądowi orzeczenia o kosztach procesu z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelacje pozwanych powód wniósł o ich oddalenie w całości i zasądzenie na jego rzecz od pozwanych kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacje pozwanych jako niezasadne podlegały oddaleniu.

Pozwane sformułowały w wywiedzionych apelacjach tożsame zarzuty dotyczące naruszenia norm prawa materialnego, jak i norm prawa procesowego, co uprawnia Sąd Apelacyjny do ich łącznej analizy w stosunku do obu apelujących.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do przypisywanych Sądowi pierwszej instancji uchybień procesowych, gdyż z istoty rzeczy wnioski w tym zakresie determinują kierunek dalszych rozważań.

Wywiedzonego w apelacjach zarzutu naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c., skarżące upatrują w dokonaniu przez Sąd Okręgowy dowolnej, a nie swobodnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegającej na uznaniu, że treść umowy i aneksu oraz okoliczności ich zawarcia wskazują, iż intencją stron było zabezpieczenie jednym wekslem całej transakcji objętej umową i aneksem, a tym samym na ustaleniu, że powodowa Spółka może na podstawie uzupełnionego weksla in blanco dochodzić roszczeń z tytułu sprzedaży prosiąt. Tak sformułowany zarzut jest w oczywisty sposób chybiony.

Przypomnieć trzeba, że zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem, przepis art. 233 § 1 k.p.c. może zostać naruszony w wyniku nieuwzględnienia przez sąd przy ocenie poszczególnych dowodów zasad logicznego rozumowania, doświadczenia życiowego, całokształtu zebranego materiału dowodowego, czy też na skutek przeprowadzenia określonych dowodów niezgodnie z zasadami procedury cywilnej, na przykład niezgodnie z zasadą bezpośredniości. Postawienie zarzutu naruszenia omawianego przepisu prawa procesowego wymaga zatem wskazania przez skarżącego konkretnych zasad, które naruszył sąd przy ocenie określonych dowodów (tak m.in. SN w wyroku z dnia 16 grudnia 2005 r. w sprawie III CK 314/05, LEX nr 172176; w wyroku z dnia 13 października 2004 r. w sprawie III CK 245/04, LEX nr 174185). W orzecznictwie podkreśla się przy tym, że przepis ten reguluje jedynie kwestię oceny wiarygodności i mocy (wartości) dowodowej przeprowadzonych w sprawie dowodów, a nie poczynionych ustaleń faktycznych, czy wyprowadzonych z materiału dowodowego wniosków. Uchybienia w tym zakresie winny się skonkretyzować w zarzucie sprzeczności ustaleń faktycznych z materiałem dowodowym. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2003 r., sygn. akt II CK 293/02, LEX nr 151622). Nadto, prawidłowo skonstruowany zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga od apelującego wskazania, które dowody, w jakim zakresie i dlaczego zostały przez sąd ocenione z naruszeniem zasady swobodnej oceny dowodów i w konsekwencji, które ustalenia faktyczne są wadliwe i jakie powinny być ustalenia prawidłowe, ewentualnie jakich ustaleń zabrakło w zaskarżonym wyroku. Tym wymogom nie odpowiada żadna z apelacji pozwanych. Czyniąc ustalenia dotyczące treści umowy nr (...) i aneksu do niej, Sąd Okręgowy oparł się na dowodach z dokumentów, prawidłowo wprowadzając ich treść do podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Wypada podkreślić, iż w rozpatrywanej sprawie treść pisemnych oświadczeń woli stron nie budzi wątpliwości, bowiem wynika z zapisów zawartych w umowie, aneksie oraz w samej deklaracji wekslowej. Wobec tego podnoszony przez stronę pozwaną zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. jest nieadekwatny do celu, jaki apelujące zamierzały za jego pomocą osiągnąć. Uzasadnienie omawianego zarzutu wskazuje bowiem niezbicie, iż apelujące za jego pomocą dążą do podważenia wykładni oświadczeń woli stron, dokonanej przez Sąd pierwszej instancji.

Tak rozumiany zarzut naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. nie mógł jednak odnieść zamierzonego skutku. Jakkolwiek bowiem został on sformułowany jako zarzut błędnej oceny materiału dowodowego, to w istocie wykracza on poza tę sferę oraz sferę ustaleń faktycznych, a odnosi się do dokonanej przez Sąd Okręgowy wykładni oświadczeń woli stron oraz zastosowanej przez ten Sąd metody wykładni. Co więcej, uzasadnienie analizowanego zarzutu zostało przez skarżące ponowione w ramach zarzutu naruszenia przepisu art. 65 § 2 k.c. Dokonanie wykładni woli stron umowy czy aneksu należy do zakresu stosowania przez Sąd prawa materialnego tj. dyrektyw zawartych w art. 65 k.c., a nie prawa procesowego. Błędy i uchybienia Sądu w tym przedmiocie nie mogą być zatem skutecznie zwalczane przy pomocy zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., który dotyczy sfery procesowej - ustalenia przy pomocy różnych dowodów i ich

oceny treści umowy, jeśli jest sporna, a nie dokonania wykładni woli stron, na podstawie bezspornej treści umowy i innych okoliczności ustalonych w sprawie (vide wyrok SN z dnia 25 stycznia 2006 r. w sprawie I CK 364/05, LEX nr 607104).

W podsumowaniu przedstawionych rozważań należy zatem przyjąć, iż Sąd pierwszej instancji nie uchybił regułom swobodnej oceny dowodów i w sposób poprawny określił podstawę faktyczną rozstrzygnięcia w zakresie treści oświadczeń woli stron zawartych w umowie nr (...), aneksie do umowy i deklaracji wekslowej.

W ocenie Sądu Apelacyjnego nie zasługuje na uwzględnienie również drugi z zarzutów dotyczących sfery ustalonych przez Sąd pierwszej instancji faktów tj. zarzut sprzeczności ustaleń Sądu z zebranych w sprawie materiał dowodowym.

I w tej materii argumentacja przywołana przez apelujące nie przystaje do rodzaju zarzucanych uchybień. Sprzeczność ustaleń sądu z treścią zgromadzonych w sprawie dowodów zachodzi bowiem jedynie wówczas, gdy istnieje dysharmonia między materiałem zgromadzonym w sprawie a konkluzją, do jakiej doszedł Sąd na jego podstawie (podobnie SA w Poznaniu w wyroku z dnia 16 listopada 2005 r. w sprawie I ACa 447/05). Innymi słowy, chodzi tu o sytuację, w której rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji jest sprzeczne z tymi okolicznościami, które Sąd ustalił w toku postępowania albo gdy Sąd wyprowadził logicznie błędny wniosek z ustalonych przez siebie okoliczności. Omawiany zarzut dotyczy zatem błędów w zakresie rozumowania, a nie błędu w zakresie dokonywania ustaleń faktycznych.

Tymczasem w rozpatrywanej sprawie apelujące w ramach omawianego zarzutu powołują się na wadliwe – w ich przekonaniu – stanowisko Sądu Okręgowego, z którego wynika, że kwestie dotyczące jakości i stanu zdrowia sprzedanych pozwanej K. P. (1) warchlaków pozostają obojętne dla rozstrzygnięcia sprawy, podczas gdy w ocenie skarżących okoliczności te przemawiają za uznaniem, iż powódka nie wywiązała się z ciążących na niej obowiązków wynikających z umowy, co przekłada się na bezzasadność żądania pozwu. W istocie zatem obie pozwane kontestują stanowisko Sądu pierwszej instancji, który w oparciu o przepis art. 558 § 1 k.c. i postanowienia punktu 7 i 8 aneksu do umowy z dnia 12 grudnia 2012 r. oddalił wnioski dowodowe obu stron sporu, zgłoszone dla wykazania okoliczności dotyczących jakości i stanu zdrowia prosiąt oraz przebiegu procesu reklamacyjnego. W zaistniałej sytuacji procesowej nie sposób mówić o sprzeczności ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, skoro postępowanie dowodowe dla wykazania twierdzeń pozwanych dotyczących wad przedmiotu sprzedaży w ogóle nie było prowadzone.

Decyzja procesowa Sądu Okręgowego z dnia 21 lutego 2014 r. o oddaleniu wniosków dowodowych zgłoszonych przez pozwane w zarzutach od nakazu zapłaty, nie została zakwestionowana przez pełnomocnika skarżących w trybie art. 162 k.p.c. Celem regulacji zawartej w art. 162 k.p.c., jest m.in. zapobieganie niełojalności procesowej przez zobligowanie stron do zwracania na bieżąco uwagi sądu na uchybienia procesowe w celu ich niezwłocznego wyeliminowania i niedopuszczenie do celowego tolerowania przez strony takich uchybień z zamiarem późniejszego wykorzystania ich w środkach odwoławczych. Należy zaznaczyć, że prekluzja przewidziana w art. 162 k.p.c. obejmuje swym zakresem wszystkie uchybienia procesowe, w tym również te dotyczące postępowania dowodowego. Sąd Apelacyjny, w składzie rozpoznającym apelację, aprobuje pogląd wyrażony w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych, zgodnie z którym przepis art. 162 k.p.c. znajduje zastosowanie także do postanowień oddalających wnioski dowodowe (tak SN w uchwale z 27 października 2005 r. w sprawie III CZP 55/05, OSNC 2006/9/144; w wyroku z dnia 24 września 2009 r. w sprawie IV CSK 185/09, M.Prawn. 2009/ 20/ 1082 oraz w wyroku z dnia 8 kwietnia 2010 r. w sprawie II PK 127/09, M.P.Pr. (...); podobnie SA w Poznaniu w wyroku z dnia 23 stycznia 2013 r. w sprawie I ACa 1142/12; LEX nr 1271921; SA w K. w wyroku z dnia 3 października 2012 r. w sprawie III APa 22/12, LEX nr 1223233; SA we W. w wyroku z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie I ACa 304/12, LEX nr 1238476). W rozpatrywanej sprawie uchybienie procesowe nie tylko nie zostało zasygnalizowane Sądowi Okręgowemu w trybie przewidzianym w art. 162 k.p.c., ale też żadna z apelacji nie zawiera wniosku o dokonanie kontroli postanowienia z dnia 21 lutego 2014 r. na podstawie przepisu art. 380 k.p.c., ani też żadnych innych zarzutów naruszenia prawa procesowego dotyczących postępowania dowodowego przed Sądem I instancji. W szczególności, skarżące nie wskazywały na ewentualne naruszenie przepisu art. 217 § 3 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. Nie budzi zaś wątpliwości, iż w postępowaniu apelacyjnym Sąd Apelacyjny

jest związany przywołanymi w apelacji zarzutami prawa procesowego. Oznacza to, że Sąd drugiej instancji - bez podniesienia w apelacji lub w toku postępowania apelacyjnego odpowiedniego zarzutu - nie może wziąć z urzędu pod rozwagę uchybień prawa procesowego, popełnionych przez Sąd pierwszej instancji, choćby miały wpływ na wynik sprawy (tak SN w uchwale 7 sędziów z dnia 31 stycznia 2008 r. w sprawie III CZP 49/07, OSNC 2008/6/55; podobnie w wyroku z dnia 4 września 2014 r. w sprawie II CSK 646/13, LEX nr 1540130).

Wywody obu apelacji przywołane dla wykazania zasadności omawianego zarzutu, niezależnie od jego całkowicie błędnej redakcji, nie znajdują także uzasadnienia w warstwie merytorycznej. Co do zasady, zgodnie z przepisem art. 17 prawa wekslowego pozwana K. P. (1) mogłaby skorzystać z tzw. zarzutów subiektywnych, opartych na jej stosunku osobistym z powodem (remitentem). Rzecz jednak w tym, iż nie tylko nie wykazała w toku sporu ewentualnych wad zwierząt oraz okoliczności związanych z zachowaniem aktów staranności wymaganych w reżimie odpowiedzialności z tytułu rękojmi, ale powołując się na rzekome wady sprzedanego towaru (prosiąt), z okoliczności tych nie wyprowadziła ani przed wszczęciem niniejszego postępowania, ani w jego toku żadnego zarzutu niweczącego roszczenie sprzedawcy o zapłatę ceny. W szczególności pozwana K. P. (1) nie złożyła oświadczenia o skorzystaniu z którejkolwiek z uprawnień z tytułu rękojmi za wady towaru tj. nie złożyła oświadczenia o odstąpieniu od umowy sprzedaży czy też żądania obniżenia ceny, nie określiła także ewentualnych roszczeń odszkodowawczych wywodzonych z art. 471 k.c. i nie składała oświadczenia o potrąceniu tak określonej wierzytelności z wzajemną wierzytelnością strony powodowej z tytułu ceny sprzedaży. W rezultacie, wobec braku tego rodzaju aktów po stronie pozwanej, powoływane przez obie skarżące okoliczności dotyczące wad towaru pozostają irrelevantne prawnie dla oceny zasadności roszczenia powodowej Spółki z tytułu ceny sprzedaży prosiąt. Bezspornie sprzedawca – powód wykonał świadczenie wynikające z powołanego aneksu, przeniósł na pozwaną K. P. własność umówionej ilości zwierząt i wydał przedmiot sprzedaży. Skoro zatem powód umowę wykonał, uznać należy, że przysługuje mu roszczenie o zapłatę ceny. Aby to roszczenie zniweczyć pozwana K. P. (1) mogła skorzystać z prawem przewidzianych uprawnień prawnokształtujących z tytułu rękojmi czy też ewentualnie zgłosić zarzut potrącenia własnej wierzytelności odszkodowawczej, tego rodzaju oświadczeń czy zarzutów brak jest jednak w rozpatrywanej sprawie. Jedynie na marginesie wypada zauważyć, że możliwość skorzystania przez pozwaną z ewentualnego zarzutu potrącenia byłaby w realiach sporu dodatkowo ograniczona przez treść przepisu art. 493 § 3 k.p.c. w związku z art. 485 k.p.c.

Na pełną aprobatę zasługuje także stanowisko Sądu pierwszej instancji, odwołujące się do jednoznacznych w swej wymowie postanowień punktów 7 i 8 aneksu do umowy z dnia 12 grudnia 2012 r. i przepisu art. 558 § 1 k.c., które prowadziło do konkluzji o wyłączeniu uprawnień z tytułu rękojmi za wady sprzedanych zwierząt. Za całkowicie dowolne i oderwane od realiów sporu należy bowiem uznać twierdzenia apelacji, że pozwanej K. P. (1) dostarczono „zupełnie innych przedmiot sprzedaży”, a mianowicie warchlaki, a nie prosięta, zaś postanowienia punktów 7 i 8 aneksu odnosiły się wyłącznie do uprawnień z tytułu rękojmi za wady prosiąt. Ponownie przypomnieć wypada, iż przedmiotem aneksu z dnia 12 grudnia 2012 r. była sprzedaż zwierząt, do której na zasadzie odesłania z art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 856) odpowiednie zastosowanie znajdują przepisy dotyczące rzeczy. W realiach sporu sposób określenia przedmiotu sprzedaży (wyłącznie poprzez wskazanie ilości sztuk, osoby dostawcy i nazwy rodzajowej „prosięta”) aktualizuje potrzebę odpowiedniego stosowania przepisów regulujących sprzedaż rzeczy oznaczonych jedynie co do gatunku. Przedmiotem umowy były zatem zwierzęta hodowlane – świnie z przeznaczeniem do dalszego tuczu, taki też przedmiot świadczenia został pozwanej K. P. dostarczony i wydany. Pozwana, o czym będzie dalej mowa, odebrała go bez żadnych zastrzeżeń. Okoliczność, czy zwierzęta oznaczone wyłącznie gatunkowo znajdowały się w określonym stadium tuczu (prosięta lub warchlaki), mogła być rozważana jedynie w kontekście ewentualnych wad przedmiotu sprzedaży, ale w żadnym razie nie świadczy o tym, iż dostarczone zwierzęta były rodzajowo inne od objętych umową sprzedaży, a zatem że sprzedawca nie spełnił ciążącego na nim świadczenia. Zaznaczyć należy, iż rozróżnienie, na które powołują się pozwane, ma charakter uznaniowy i opiera się wyłącznie na kryterium wagi zwierzęcia (vide zarzuty pozwanej K. P. (1) k 25), nie odnosi się zatem do cech pozwalających na jego identyfikację gatunkową. W tym stanie rzeczy nie można zaakceptować tezy obu apelacji o nieskuteczności umownego ograniczenia odpowiedzialności sprzedawcy za wady przedmiotu sprzedaży, wynikającego z postanowień punktów 7 i 8 aneksu z dnia 12 grudnia 2012 r.

Uzupełniająco wypada dodać, że możliwość powoływania się w trybie rękojmi na „wady” dostarczonych prosiąt, w przedmiotowej sprawie byłaby ograniczona także z uwagi na treść odpowiednio stosowanego art. 557 § 2 k.c. Zgodnie z powołanym przepisem, gdy przedmiotem sprzedaży są rzeczy oznaczone tylko co do gatunku albo rzeczy mające powstać w przyszłości, sprzedawca jest zwolniony od odpowiedzialności z tytułu rękojmi, jeżeli kupujący wiedział o wadzie, w chwili wydania rzeczy. Mając na uwadze działalność pozwanych trudno uznać, że osoba, która zawodowo trudni się hodowlą trzody chlewnej nie jest w stanie rozpoznać czy dostarczone zwierzęta są prosiętami czy warchlakami, skoro dzieli je różnica wagowa. Okoliczności dotyczące wagi i różnic pomiędzy dostarczonymi prosiętami były znane skarżącej K. P. (1) w chwili dostawy, co wynika już z samych zarzutów od nakazu zapłaty, w których skarżące wskazują, że dostarczone stado było nierówne i zróżnicowane, zaś pozwana K. P. (1) nie zgłosiła żadnych zastrzeżeń związanych z tymi okolicznościami tylko dlatego, że zwierzęta zostały rozładowane, a nadto nie chciała psuć dopiero co rozwijających się stosunków partnerskich (k. 34-35). Wszelkie wątpliwości w tej mierze usuwa dodatkowo treść pokwitowanych przez pozwaną K. P. (1) dokumentów dostawy i listu przewozowego, w których wskazano wiek i wagę zwierząt (k 52, k 55).

O sprzeczności ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego w żadnym razie nie świadczy także stanowisko Sądu pierwszej instancji, wskazujące na odpowiedzialność wekslową pozwanej C. P. (1). Apelujące zdają się przeczyć tej tezie wskazując w wywiedzionych środkach odwoławczych, iż „...zebrany w sprawie materiał dowodowy w jednoznaczny sposób wyklucza odpowiedzialność pozwanej C. P. (2) za zobowiązania pozwanej K. P. (1), albowiem brak jest jakiegokolwiek podstawy prawnej dla przyjęcia jej odpowiedzialności względem powódki”.

Tak sformułowany zarzut wskazuje na całkowite niezrozumienie istoty odpowiedzialności wekslowej. Wbrew twierdzeniom skarżących, pozwana C. P. (1) jest stroną zobowiązania wekslowego, choć istotnie nie była stroną tzw. stosunku podstawowego, wynikającego z umowy i aneksu z dnia 12 grudnia 2012 r. Tym samym ważne zobowiązanie wekslowe stanowi wystarczającą podstawę prawną dla przyjęcia odpowiedzialności tej pozwanej wobec strony powodowej (remitenta). Wywody obu apelacji zdają się całkowicie pomijać bezsporną okoliczność, iż C. P. (1) podpisała weksel in blanco i deklarację do weksla z zamiarem zaciągnięcia zobowiązania wekslowego, a następnie wręczyła te dokumenty stronie powodowej. Już z chwilą wręczenia takiego weksla dochodzi między wydającym a odbiorcą do umowy skierowanej na powstanie zobowiązania wekslowego, z jednoczesnym upoważnieniem do wypełnienia weksla w określonej postaci (tak SN w wyroku z dnia 21 czerwca 2002 r. w sprawie V CKN 1509/00, LEX nr 1165835). Uzupełnienie weksla in blanco zgodnie z porozumieniem wekslowym stanowi warunek powstania zobowiązania wekslowego działający z mocą wsteczną, a zatem odnosi swój skutek prawny już od chwili wydania weksla in blanco remitentowi (tak m.in. SN w wyrok z dnia 29 października 2010 r. w sprawie I CSK 699/09, LEX nr 785554; podobnie w wyroku z dnia 30 czerwca 2011 r. w sprawie III CSK 311/10, LEX nr 960541). W realiach sporu powodowa Spółka uzupełniła weksel in blanco wystawiony także przez pozwaną C. P. (1), doprowadzając tym samym do powstania zobowiązania wekslowego. W takim wypadku podstawą roszczeń posiadacza weksla w odniesieniu do współwystawcy wekslowego, może być wyłącznie zobowiązanie wekslowe, mające abstrakcyjny charakter, niezależny od ewentualnej umowy łączącej pozwaną C. P. (1) z osobą, z którą ponosi wspólną odpowiedzialność wekslową oraz od stosunku kauzalnego łączącego drugiego współwystawcę z uprawnionym na podstawie weksla. C. P. (1) mogła bowiem wystawić weksel, chociaż pomiędzy nią a wierzycielem wekslowym, nie zachodził żaden stosunek z zakresu prawa cywilnego. W judykaturze dopuszcza się możliwość wystawienia weksla in blanco dla zabezpieczenia wiarygodności ze stosunku podstawowego, w którym dłużnikiem nie jest wystawca weksla (tak SN w wyroku z dnia 25 marca 2004 r., sygn. akt II CK 103/03, opubl. Pr. Bank. 2005 r. Nr 5, s. 6). Zobowiązanie wekslowe jest przy tym nieodwołalne, bezwarunkowe i nie może być ograniczone terminem. Choć rację mają apelujące, podkreślając, iż pozwana C. P. (1) nie była stroną umowy nr (...) i aneksu do niej z dnia 12 grudnia 2012 r., nie poręczyła także za drugą z pozwanych, to jednak okoliczności te w żadnym razie nie świadczą o braku jej odpowiedzialności wynikającej z weksla.

Co więcej, brak odrębnego stosunku obligacyjnego między (...) Spółką z o.o. a C. P. (1) jako wystawcą weksla gwarancyjnego in blanco, w istotny sposób ogranicza zarzuty, z jakich pozwana może skorzystać w niniejszym postępowaniu. Pozwana C. P. (1) może skutecznie powoływać się wyłącznie na zarzuty obiektywne, wynikające bądź bezpośrednio z treści samego weksla, bądź znajdujące uzasadnienie w przepisach ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r.

– Prawo wekslowe, powodujące nieważność zobowiązania wekslowego, a także na zarzut subiektywny wywodzony z treści art. 10 prawa wekslowego, oparty na twierdzeniu, iż weksel został uzupełniony niezgodnie z porozumieniem wekslowym. Nie służą jej jednak pozostałe zarzuty subiektywne wywodzone z umowy łączącej wyłącznie drugiego wystawcę weksla z powodem (art. 17 prawa wekslowego).

W świetle poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych należy przyjąć, że pozwana C. P. (1) wystawiła weksel gwarancyjny in blanco w celu zabezpieczenia wierzytelności powodowej Spółki określonych w porozumieniu wekslowym. Istota sporu sprowadza się zatem do odpowiedzi na pytanie, czy strona powodowa uzupełniła tak wystawiony weksel zgodnie z deklaracją wekslową, co warunkuje powstanie zobowiązania pozwanej C. P. (1). Ocena Sądu pierwszej instancji, iż przesłanki te zostały spełnione może być zatem przedmiotem zarzutu naruszenia prawa materialnego tj. art. 10 prawa wekslowego i ewentualnie art. 65 § 2 k.c., natomiast z pewnością nie da się jej skutecznie podważyć w ramach zarzutu rzekomej sprzeczności ustaleń faktycznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Apelujące, w ślad za dotychczas prezentowanym stanowiskiem procesowym, powołały zarzuty naruszenia przepisów prawa materialnego tj. art. 10 prawa wekslowego oraz art. 65 § 2 k.c., nakierowane na wykazanie, iż wbrew stanowisku Sądu Okręgowego, weksel uzupełniony został niezgodnie z deklaracją, bowiem wystawiony został wyłącznie na zabezpieczenie wierzytelności (...) Spółki z o.o. wobec K. P. (1) z tytułu sprzedaży paszy, określonych umową z dnia 12 grudnia 2012 r. nr (...), a nie aneksem do tego kontraktu.

Ciężar dowodu przeciwko domniemaniu istnienia zobowiązania wekslowego (ciężar dowodu przeciwnego), obciąża dłużnika. To na pozwanych spoczywał również ciężar dowodu w postępowaniu nakazowym zapoczątkowanym wniesieniem zarzutów od nakazu zapłaty (tak SN w wyroku z dnia 21 października 2010 r. w sprawie IV CSK 109/10, LEX nr 898262, w wyroku z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie III CSK 100/13, LEX nr 1489244; podobnie SA w Warszawie w wyroku z dnia 2 kwietnia 2014 r. w sprawie VI ACa 1292/13, LEX nr 1506313). Pozwane reprezentowane w toku sporu przez fachowego pełnomocnika obowiązku temu nie sprostały. Wbrew twierdzeniom apelujących, na pełną aprobatę zasługuje stanowisko Sądu pierwszej instancji akcentujące, że w deklaracji wekslowej obie pozwane zobowiązały się do zapłaty sumy odpowiadającej zadłużeniu wobec powodowej Spółki wraz z odsetkami i wszelkimi dodatkowymi kosztami, przy czym zadłużenie to miało wynikać z „... nie wywiązania się z obowiązku terminowej zapłaty, określonych na podstawie dokumentów sprzedaży” (k.20). W treści porozumienia wekslowego znalazło się wyraźne stwierdzenie, że weksel in blanco stanowi zabezpieczenie „...odroczonej płatności udzielonej przez firmę (...) sp. z o.o.”. Z takiego sformułowania deklaracji wekslowej w żadnym razie nie wynika, by odpowiedzialność wystawców weksla in blanco ograniczona została do określonych rodzajowo wierzytelności, a mianowicie wyłącznie do wierzytelności z tytułu dostawy paszy, zwłaszcza, że termin zapłaty wierzytelności strony powodowej z tytułu ceny prosiąt, wynikającej z aneksu do umowy z dnia 12 grudnia 2012 r., także został odroczonej (120 dni od dnia sprzedaży – pkt 1 aneksu). Porozumienie wekslowe jest umową, w realiach sporu zawartą pomiędzy odbiorcą weksla a wystawcami weksla, do której stosuje się przepisy kodeksu cywilnego. Bezspornie jego postanowienia podlegają dyrektywom wykładni oświadczeń woli przewidzianym w art. 65 k.c. Trzeba jednak podkreślić, iż wykładnia oświadczeń woli stron w umowie mającej formę pisemną, powinna być dokonywana w pierwszej kolejności na podstawie jej tekstu. W judykaturze podkreśla się, że dopiero gdy złożone oświadczenia są niejasne, to sięgnąć należy do okoliczności towarzyszących ich złożeniu, a także do zamiaru i celu stron, które stwierdzone być mogą pozadokumentowymi środkami dowodowymi. Przy umowach zawartych na piśmie, wykładnia nie może jednak pomijać jej zwerbalizowanej treści ani prowadzić do wyników z nią sprzecznych (tak SA w Warszawie w wyroku z dnia 21 stycznia 2014 r. w sprawie VI ACa 1358/13, LEX nr 1438317; podobnie SN w wyroku z dnia 14 lutego 2007 r. w sprawie II CSK 427/06, LEX nr 274149). W toku niniejszego postępowania pozwane nie zaferowały żadnego dowodu, który mógłby podważyć wnioski płynące z literalnej wykładni deklaracji wekslowej. Ostatecznie bowiem nie został w sprawie przeprowadzony dowód z przesłuchania stron, a decyzja Sądu Okręgowego o odstąpieniu od jego przeprowadzenia nie została opatrzona zastrzeżeniem pełnomocnika pozwanych w trybie art. 162 k.p.c. i nie jest kwestionowana w ramach przywołanych w apelacjach zarzutów prawa procesowego. Nie sposób także zgodzić się ze skarżącymi, iż wnioski podważające treść deklaracji wekslowej można wyprowadzić z postanowień aneksu z dnia 12 grudnia 2012 r. i umowy

nr (...) na dostawę paszy. Rację ma Sąd pierwszej instancji akcentując okoliczności zawarcia umowy, podpisania aneksu oraz deklaracji wekslowej i jednoczesność tych czynności, co pozwala traktować je jako elementy jednego przedsięwzięcia gospodarczego. Trafnie także odwołuje się do systematyki umowy i aneksu, wyraźnie wskazującej, iż aneks stanowi integralną część umowy (tytuł aneksu nawiązujący do umowy , postanowienia pkt 12 i 13 aneksu). W tym stanie rzeczy, na pełną aprobatę zasługuje wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku stanowisko, iż nie było konieczne, aby w aneksie znalazło się odrębne odniesienie do formy zabezpieczenia w postaci weksla, zaś zamiarem stron było zabezpieczenie jednym wekslem całej transakcji objętej umową i aneksem. W uzupełnieniu tej argumentacji wypada zauważyć, że umowa nr (...) w § 2 pkt 6 przewidywała różne formy zabezpieczenia, w tym przewłaszczenie na zabezpieczenie zastosowane w aneksie do umowy. Z brzmienia punktu I aneksu wynika przy tym niezbicie, iż ten drugi sposób zabezpieczenia (przewłaszczenie hodowanych zwierząt) zabezpieczał wierzytelności sprzedawcy z tytułu umowy oraz aneksu. W świetle zasad doświadczenia życiowego i reguł obrotu gospodarczego w pełni uzasadnione i racjonalne pozostaje zatem takie działanie stron, które także drugi ze sposobów zabezpieczenia (weksel gwarancyjny in blanco) odnosi do wierzytelności wynikających zarówno z umowy, jak i z aneksu.

W podsumowaniu dotychczasowych wywodów należy zatem przyjąć, iż apelujące nie wykazały zarzutu wywodzonego z art. 10 prawa wekslowego.

Warto zaznaczyć, że nawet hipotetyczna aprobata dla twierdzeń apelacji, wskazujących na uzupełnienie weksla niezgodnie z deklaracją wekslową, nie prowadziłyby do uwzględnienia wniosków apelacji zmierzających do uchylecia nakazu zapłaty z dnia 27 czerwca 2013 r. i oddalenia powództwa w całości wobec obu pozwanych.

Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem orzecznictwa, w razie wypełnienia weksla in blanco niezgodnie z porozumieniem, odpowiedzialność wekslowa dłużnika istnieje w takich granicach, w jakich odpowiadałby on w razie prawidłowego wypełnienia weksla (tak m.in. SN w wyroku z dnia 9 grudnia 2004 r. w sprawie II CK 170/04, LEX nr 146408). W toku sporu pozwane negowały wyłącznie możliwość uzupełnienia spornego weksla na sumę obejmującą wierzytelność z tytułu sprzedaży prosiąt, nie kwestionowały natomiast uprawnień remitenta do uzupełnienia weksla na wierzytelności z tytułu dostawy paszy. Suma wekslowa wskazana w spornym wekslu jest niejednorodna i obejmuje także wierzytelności z tytułu dostawy paszy w kwocie 48.309,72 zł, co wprost wynika z uzasadnienia pozwu. Na rozprawie w dniu 9 kwietnia 2014 r. pełnomocnicy obu stron za bezsporną uznali okoliczność, iż wierzytelności w tej kwocie nie zostały przez pozwaną K. P. zaspokojone. W tym stanie rzeczy , wywiedzione w apelacji zarzuty - bez względu na ocenę ich zasadności - nie mogły prowadzić do zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa także w części obejmującej należność powodowej Spółki z tytułu dostawy paszy.

Istotne implikacje dla oceny odpowiedzialności pozwanej K. P. (1) wynikają również z faktu, iż pozostaje ona związana z posiadaczem weksla tzw. stosunkiem podstawowym tj. umową dostawy paszy oraz aneksem do niej dotyczącym sprzedaży prosiąt. Po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty, wydanego na podstawie weksla in blanco, spór z płaszczyzny stosunku prawa wekslowego przenosi się na ogólną płaszczyznę prawa cywilnego, a strony mogą powoływać się na podstawy faktyczne i prawne wynikające z łączącego je stosunku prawnego, który jest źródłem dochodzonego przez powoda roszczenia cywilnoprawnego, nawet jeśli okaże się, że roszczenie wekslowe nie istnieje (tak SN w wyroku z dnia 7 stycznia 2005 r. w sprawie IV CK 362/04, LEX nr 589994; podobnie w wyroku z dnia 3 sierpnia 2006 r. w sprawie IV CSK 101/06, LEX nr 195416). W rozpatrywanej sprawie powód już w pozwie odwołał się do okoliczności faktycznych wynikających ze stosunku podstawowego i za pomocą dokumentów, w tym faktur VAT, wykazał istnienie i wysokość dochodzonej wierzytelności. Jak już była o tym mowa, podjęta przez pozwaną K. P. (1) próba podważenia żądania w zakresie ceny sprzedaży prosiąt, odwołująca się do wad dostarczonych zwierząt, okazała się całkowicie nieskuteczna. W konsekwencji należy przyjąć, iż żądanie pozwu wobec tej pozwanej znajduje swoje uzasadnienie także w ustaleniach dotyczących stosunku podstawowego, wynika bowiem z umowy nr (...) oraz aneksu do niej z dnia 12 grudnia 2012 r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelacje pozwanych jako bezzasadne.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Apelacyjny orzekł na zasadzie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. mając na uwadze szczególną sytuację pozwanych, zwłaszcza materialną i uwzględniając że zgodnie z oświadczeniem złożonym na rozprawie apelacyjnej w dniu 4 marca 2015 r. skarżąca C. P. (1) zmuszona była zbyć gospodarstwo rolne, które stanowiło główne źródło utrzymania rodziny obu pozwanych.